

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2012/16803

Karar No. 2012/19643

Tarihi: 05.06.2012

İlgili Kanun / Madde

4857 S. İŞK/34

- ***İŞÇİDEN İŞE GİRERKEN ALINAN BOŞ SENET***
- ***BOŞ SENET İMZALATILMASI NEDENİYLE MENFİ TESPİT DAVASI AÇMADA İŞÇİNİN HUKUKİ YARARININ BULUNDUĞU***
- ***MENFİ TESPİT DAVASI AÇMAK İÇİN İŞÇİ ALAYEHİNE İCRA TAKİBİNİN BAŞLAMIS OLMASININ GEREKMEMESİ***

ÖZETİ Davacının menfi tespit davası için kendisine karşı icra takibinin yapılmasını veya dava açılmasını beklemeden maddi hukuk anlamında, borcun bir an önce ve kesin olarak ortadan kaldırılmasını istemek hakkına sahip olup, böyle bir durumda dava açılmasında hukuki yararı bulunmadığını kabul etmek mümkün değildir. Davacı Kanunla düzenlenen bir haktan yazılı gerekçeyle yoksun bırakılamaz.

Dava konusu olayda işe girerken davacıdan boş senet alındığı anlaşılmakla, davacının menfi tespit davasını açmakta hukuki yararı bulunduğu kabulü ile, senet aslı dosya arasına getirilip işin esasının incelenmesi gerekirken, aksine düşüncelerle hukuki yarar yokluğundan bahisle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin davalı işyerine girerken, işveren tarafından bono imzalandığını, davacının Cumhuriyet Başsavcılığına şikayeti üzerine davalı şirket ortağının bononun teminat maksadı ile alındığını kabul ettiğini, iş akdinin sona ermesine rağmen senedin iade edilmediğini beyanla müvekkilinin dava konusu bono nedeniyle borçlu olmadığını tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davanın reddini istemiştir.

C) Yerel Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, teminat senedi olarak bedel kısmı boş alan bir senet alındığı konusunda bir uyuşmazlık bulunmadığı, ancak bu boş senedin doldurularak herhangi bir icra takibine konulmadığı, bedel kısmı boş olduğundan bir bono da olması gereken tüm unsurları taşımadığından bono vasfını da taşımadığı, bono vasfını taşımayan bir senet nedeniyle menfi tespiti kararı verilemeyeceği, davacının bu aşamada hukuki yararının bulunmadığı, dava konusu belgenin bedel kısmı doldurulduğunda veya icraya konulduğunda davacının her zaman menfi tespit davası açabileceği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

D) Temyiz:

Kararı davacı temyiz etmiştir.

E) Gerekçe:

Davalı şirket ortaklarından Mehmet Dalgıç Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı 2010/6104 E sayılı soruşturma dosyasında işe girerken çalışanlardan teminat için boş senet alındığını beyan etmiştir.

2004 Sayılı İcra ve İflas Kanunu 72. Maddesine göre “Borçlu, icra takibinden önce veya takip sırasında borçlu bulunmadığını ispat için menfi tesbit davası açabilir.” Kanunun açık hükmünden de anlaşılacağı üzere menfi tespit davasının açılması icra takibi şartına bağlı tutulmamıştır.

Davacının menfi tespit davası için kendisine karşı icra takibinin yapılmasını veya dava açılmasını beklemeden maddi hukuk anlamında, borcun bir an önce ve kesin olarak ortadan kaldırılmasını istemek hakkına sahip olup, böyle bir durumda dava açılmasında hukuki yararı bulunmadığını kabul etmek mümkün değildir. Davacı Kanunla düzenlenen bir haktan yazılı gerekçeyle yoksun bırakılamaz.

Dava konusu olayda işe girerken davacıdan boş senet alındığı anlaşılacakla, davacının menfi tespit davasını açmakta hukuki yararı bulunduğu kabulü ile, senet aslı dosya arasına getirilip işin esasının incelenmesi gerekirken, aksine düşüncelerle hukuki yarar yokluğundan bahisle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirmiştir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine 05.06.2012 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.